

Bydgoszcz, 12.04.2018

prof. zw. dr hab. Paweł Radziński

Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziekan Wydziału Instrumentalnego
wpłynęło dnia 2018..05..07 2018
nr ..... zał. ....
mgr Małgorzata Krowicka

RECENZJA

Zleceniodawca recenzji

Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie, pismo z dnia 6.02.2018 roku, zlecenie podjęte na podstawie Ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003r, tekst jednolity (Dz.U. Z 2003 roku nr 65, poz.595, Dz. U. z 2005 roku nr 164, poz. 1365 oraz Dz. U.z 2011 roku nr 84 poz. 455).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału z dnia 24 stycznia 2018 roku w sprawie wszczęcia postępowania przewodowego dla mgr. Wei Zhang na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka - wyznaczenie recenzentów.

W świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz.595, ze zmianami Dz. U.nr. 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r. ,tekst jednolity art. 6 ust. 1,3) Rada Wydziału posiada uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Jako recenzent wyznaczony przez Radę Wydziału pracy doktorskiej mgr. Wei Zhang p.t.

„W poszukiwaniu nowego brzmienia: Violotta Alfreda Stelznera jako zapomniane ogniwo rozwoju instrumentów smczkowych” otrzymałem pracę doktorską tj. dzieło artystyczne zapisane na nośniku elektronicznym, opis pracy oraz dokumentację dorobku artystycznego.

Otrzymałem również :

- uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego
- uchwałę o wyznaczeniu prof. Michała Grabarczyka oraz mnie recenzentami pracy doktorskiej
- protokół z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań
- listę obecności członków Rady Wydziału
- listę członków Rady Wydziału zaliczanych do minimum kadrowego w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka

Liczba członków Rady Wydziału uprawnionych do głosowania - 28 osób. Na posiedzeniu obecnych było 20 członków. Głosów za wnioskiem 20, przeciw 0, wstrzymujących 0. Wszystkie głosy były ważne. W głosowaniu nad wyborem recenzentów na prof. Michała Grabarczyka oddano 20 głosów ważnych za wnioskiem 20 głosów, wstrzymujących 0, przeciw 0. Za wyznaczeniem mnie na recenzenta było również 20 głosów za, 0 wstrzymujących, 0 przeciw.

Stwierdzam, że w świetle ustawy z dnia 14.03.2003 r. ust.2 pkt. 2, Rada Wydziału podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu recenzentów pracy doktorskiej mgr. Wei Zhang.

Podstawowe dane o kandydacie

Wei Zhang urodził się 9 grudnia 1982 roku w Siping (Chiny- prowincja Ji-lin). Naukę gry na skrzypcach rozpoczął w wieku 5 lat. Edukację kontynuował w PSM oraz Gimnazjum Muzycznym w Łodzi. Następnie uczy się w Liceum Muzycznym im. Beli Bartoka w Budapeszcie już na altówce. Po uzyskaniu dyplomu ukończenia tej szkoły powrócił do Łodzi i rozpoczął studia w klasie prof. Jolanty Kukuły w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów.

Studia kontynuował od 2003 roku w Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie ad. Jacka Dumanowskiego. Zakończył studia dyplomem z wyróżnieniem w roku 2006 .

Udoskonalał swoje umiejętności podczas zajęć z prof. Stefanem Kamasą.

W 2007 roku podjął pracę w Filharmonii w Krakowie.

W 2008 roku został laureatem IV nagrody na Międzynarodowym Konkursie Altówkowym w Poznaniu. Współpracował również z kwartetem smyczkowym Filharmonii krakowskiej

i zespołem Piazzoforte. Następnie w 2011 roku rozpoczął studia doktoranckie w Akademii Muzycznej w Krakowie

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Godne podkreślenia jest zainteresowanie i pasja z jaką Pan mgr Wei Zhang przedstawił swoje badania nad poszukiwaniem nowych brzmień. Prosta i logiczna analiza przedstawionego zagadnienia bardzo pozytywnie wpłynęły na końcowy rezultat pracy.

Praca doktorska mgr. Wei Zhang składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym CD i opisu pracy. Opis części artystycznej pracy doktorskiej podzielony jest na dwujęzyczne streszczenie, wstęp i następujących siedem rozdziałów, a także bibliografię i tabelę poglądową wymiarów instrumentów Alfreda Stelzera.

WSTĘP

We wstępie doktorant wnikliwie analizuje proces formowania się czynników które skłoniły człowieka do poszukiwania nowych rodzajów brzmienia oraz zbudowania instrumentów muzycznych o odkrywczych sonorystycznych możliwościach.

Analizuje drogę od prostego zrytmizowanego stuknięcia do stworzenia dźwięku cyfrowego.

Autor stawia pytanie i poszukuje odpowiedzi na pytanie jakie czynniki które skłoniły człowieka do poszukiwania nowych brzmień oraz stworzenia instrumentów muzycznych.

Badanie przedstawia rozwój poszczególnych etapów tworzenia instrumentów od najbardziej prymitywnych grzechotek i bębnow po flety na których to można było wykonać gamę pentatoniczną lub składającą się z 7 dźwięków oraz miały możliwość wykonania półtonowych przebiegów – to odkrycie niewątpliwie rewolucyjne.

W dalszej części (1.02) omówione zostają symbole nowego brzmienia w starożytności.

Pan Wei Zhang szeroko omawia proces rozwoju od czasów biblijnych poprzez Mezopotamie aż po Daleki Wschód. Analiza jest pogłębiona i zawiera wiele istotnych wątków ważnych dla przedstawienia poszczególnych rodzajów wydobywania dźwięku również w aspekcie estetyki i etyki szeroko jeszcze pojętej sztuki.

ROZDZIAŁ 2

Geneza

W rozdziale zostają przedstawione przez Doktoranta trzy najważniejsze cechy dokumentujące pochodzenie instrumentów smyczkowych oraz kilku egzemplifikacji.

Autor analizuje drogę ewolucji instrumentów smyczkowych od pierwotnej formy instrumentu

zdefiniowanej już w starożytnym Egipcie.

Łuk muzyczny i jego liczne odmiany klasyfikuje się jeszcze do grupy prymitywnych instrumentów muzycznych.

Zanalizowany zostaje rozwój technologii budowy instrumentów jako spełnienie marzeń ludzkości.

Za przykład służą chordofony, które można podzielić na dwie grupy: długoszyjkowe i krótkoszyjkowe. Występowanie tych instrumentów jest przedstawione w różnych ich odmianach i bardzo szeroko zarysowanym przez doktoranta występowaniu geograficznym.

ROZDZIAŁ 3

W rozdziale tym doktorant poddaje badaniu historię skrzypiec prowadzącą do powstania nowego systemu instrumentów smyczkowych.

Autor analizuje przyczyny zawężenia się wielce różnorodnej rodziny instrumentów smyczkowych do zaledwie małej garstki która przetrwała do czasów współczesnych. Następnie przedstawione zostaje dzieło Michaela Praetoriusa „Syntagma Musicum” z 1619 roku, które przedstawia ówczesnie funkcjonującą rodzinę skrzypiec. Jako standardowy kwintet smyczkowy przedstawiony jest kwintet o następującym składzie: małe lub duże skrzypce, mała altówka kontraltowa lub duża altówka tenorowa oraz bas (duża wiolonczela).

Omówione w dalszej części rozdziału zostają zmiany stylu muzycznego w drugiej połowie siedemnastego wieku które wpłynęły w sposób decydujący na wyeliminowanie wielu instrumentów a w szczególności viol z obiegowego zastosowania koncertowego.

ROZDZIAŁ 4

Autor analizuje i poszukuje protoplastów Violotty Alfreda Stelznera.

Jako główne przykłady protoplastów violotty autor wymienia :

Viola pomposa – często używana przez J. S. Bacha

Contralto J.B.Vuillaume – lutnik wykorzystał rezultaty badań akustycznych Feliksa Savarta.

ROZDZIAŁ 5

Alfred Stelzner jako pionier badań nad akustyką instrumentu smyczkowego.

Doktorant w tym rozdziale prezentuje życiorys oraz sylwetkę twórczą Alfreda Stelznera.

W podrozdziale (5.02) analizie poddany zostaje proces powstania violotty i patent

„*Konfiguracja ciał rezonujących w instrumentach strunowych*”.

W dalszej części przedstawione zostają dokładne dane techniczne nowego instrumentu, który

zostaje nazwany – **Violotta** (podrozdział 5.03).

W podrozdziale (5.04) zbadane zostają wszystkie aspekty teorii rezonansu violotty.

ROZDZIAŁ 6

Przedstawiony zostaje cały skomplikowany proces odbudowy i rekonstrukcji Violotty.

Autor dokonuje rekonstrukcji instrumentu we współpracy z lutnikiem Jerzym Barbanem na podstawie oryginalnego instrumentu zbudowanego przez Augusta Paulusa w Dreźnie w 1896 roku według dokładnego patentu Alfreda Stelznera.

Omówieniu podlegają wszystkie techniczne dane zrekonstruowanego instrumentu.

ROZDZIAŁ 7

Opis Dzieła Artystycznego to zaprezentowane przez Doktoranta szczegóły dotyczące nagranych na nośniku elektronicznym dzieła:

Suita nr 5 c-moll BWV 1011 oraz

Suita nr 6 D-dur BWV 1012 jak związany z tym proces jego technicznych uwarunkowań:

- każda część była nagrana całościowo dwukrotnie i wyborowi podlegała tylko kompletna wersja
- nie został zastosowany montaż elektroniczny ani żadna forma pogłosu elektronicznego
- implikacje wynikające z rozstrajaniem się struny G
- (które zostały wyjaśnione w opisie rekonstrukcji instrumentu) zostały uznane za bardziej wiarygodne wykonawczo i prawidłowej przedstawiające formalny obraz części w których występowały.

Pan Wei Zhang bardzo poprawnie rozwiązał zadanie związane z nagraniem prezentowanego repertuaru. Godna podkreślenia jest czystość intencji Doktoranta. Nie uległ żadnym sztucznym i dalekim od istoty tych utworów pomysłom. Przyjął formę rozwiązań interpretacyjnych kierując się logiką frazowania naturalnego i harmonijnie związanego z przebiegiem melodycznym i co szczególnie warte podkreślenia ciężów harmonicznym, które nie zawsze są traktowane z należytą starannością.

Pewien niedosyt pozostawia kwestia precyzji intonacyjnej i jakości czystości brzmieniowej instrumentu. Kwestie te mogą być jednak wynikiem omówionych powyżej uwarunkowań powstania nagrania jak i technicznej skazie związanej z rozstrajaniem się instrumentu (szczególnie struna G).

ROZDZIAŁ 8

Praktyka i analiza wykonawcza.

Pan Wei Zhang w tym rozdziale wnikliwie przedstawia wszystkie problemy techniczne związane z wykonaniem Suit J. S. Bacha na violotcie.

Staranne podejście do rozwiązania wyznaczonego w temacie pracy zadania daje bardzo pozytywne zaprezentowanie chyba niesłusznie zapomnianego instrumentu – violotty .

Badania przeprowadzone przez Doktoranta prezentują violottę jako instrument o doskonałej konstrukcji i ciekawym charakterystycznym brzmieniu, który jest ze wszech miar godny popularyzacji i zachowania jako cennego ogniwa w rozwoju instrumentów smyczkowych.

Konkluzja

W podsumowaniu chciałbym stwierdzić, iż pracę doktorską mgr. Wei Zhang oceniam pozytywnie. Jest to praca nie tylko interesująca, ale również wartościowa i co godne podkreślenia bardzo przydatna z dydaktycznego punktu widzenia. Przybliżyła i omawia możliwości instrumentu, który w praktyce pedagogicznej i scenicznej jest praktycznie nieznanym i nieobecny. Przedstawienie i zanalizowanie jest bardzo ważnym krokiem w kierunku uzupełnienia nie zawsze słusznie zapomnianych kierunków rozwoju wiolinistyki .

Nagrana przez Wei Zhang płyta ma szansę wprowadzić i rozpropagować violottę jako instrument o nowych możliwościach sonorystycznych do praktyki dydaktycznej i koncertowej.

Stwierdzam, iż Doktorant wykazał się wystarczającą wiedzą teoretyczną i praktyczną co pozwala wyprowadzić tezę o pełnym przygotowaniu pana Wei Zhang do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. Uważam, że w ten sposób rozwiązał założone zadanie i spełnił wymagania art. 13 ust.

1 Ustawy z dnia 14.03.2003 r.

Stawiam wniosek o przyjęcie pracy doktorskiej.

